

Lausuntopyyntö iäkkäiden henkilöiden palvelukokonaisuutta koskevan lainsäädännön uudistamisesta; VN/501/2020

Monimuotoisen ja ikääntyneiden yksilöllisiin tarpeisiin vastaavan asuin ympäristön kehittäminen on kannatettava pyrkimys, joka tukee yhdenvertaisuutta ja itsemääräämisoikeuden toteutumista. Se voi myös vähentää ympärivuorokautisen hoidon ja pitkäaikaisen sairaalahoidon tarvetta. Kotiin tuotavia palveluita tulee kehittää ja niiden saatavuutta parantaa ottamalla huomioon myös muun muassa saattohoitoon teuttamista koskevat seikat.

Ikääntyneiden palveluja suunniteltaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, että jo nyt palveluntuottajilla on vaikeuksia huolehtia siitä, että alalla ei ole riittävästi osaavaa henkilökuntaa. Työntekijävoiman turvaaminen edellyttää huolellista palveluiden suunnittelua ja hyvää johtamista.

Ikääntyneiden hyvinvointineuvonta on kannatettava konkreettinen toimenpide. Ennaltaehkäisyyn panostaminen ja toimintakykyä ylläpitävien konkreettisten toimenpiteiden suunnittelu on tärkeää, sillä monipuolisella elämäntapaohjelmalla voidaan vaikuttaa koettuun elämään, ylläpitää toimintakykyä ja siirtää kroonisten sairauksien oireiden ilmaantumista. Ennaltaehkäisyä lisäämällä voidaan osaltaan huolehtia siitä, ettei väestön hoito- ja palvelutarve kasva merkittävästi.

Ikääntyneiden palveluihin kohdistuvaa valvontaa tulee tehostaa, valvonnan tapoja tulee selkeyttää ja niistä on tehtävä yhdenmukaisia. Valvontaa voidaan tehostaa ja sen vaikuttavuutta lisätä yhdistämällä siihen riittävät sanktiot. Asiakkaiden, omaisten ja henkilökunnan kokemasta tyytyväisyydestä on tehtäväolla toimintaa ohjaavatekijä, jonka avulla arvioidaan hoidon ja hoivan riittävyttä sekä laatua. Laatua tulee arvioida kansallisesti yhtenäisellä laatu- ja palvelujen arviointijärjestelmällä, jotta palvelujen laadusta saadaan vertailukelpoista tietoa.

Tehostetun palveluasumisen yksiköille olisi lainsäädännön avulla tarpeen antaa lupa ylläpitää rajattua lääkevarastoasukkaiden äkillistä lääkitystarvetta varten. Tämä tulisi palvella muun muassa palliatiiviseen hoitoon liittyviä tarpeita sekä akuutin, lääkityksellä asumisyksiköissä hoidettavissa olevan sairastumisen tarpeita. Rajatun lääkevaraston varassa voidaan mahdollisesti vähentää muun muassa ikääntyneitä kuormittavia siirtoja hoitoyksiköstä toiseen.

